

LLIBERTAT

Portantveu del Front Anti-Feixista

La nova Espanya, l'Espanya edificada damunt les runes del fanatisme tradicional necessita la constant i lleial col·laboració de tothom. Els elements que, sense negar-la directament, no ofereixin el seu treball desinteressat han d'ésser considerats com a facciosos.

L'ESCOLA NOVA UNIFICADA

Un dels fruits més saborosos conquerits amb motiu de la primera revolució espanyola de l'edat moderna, revolució provocada, precisament, per la gent que des de molts segles ençà treballaven activament i decidida per barrar-li el pas, es la realització del que fins ara havia estat un somni molt bonic, però tan distanciat de la realitat que podia ésser considerat com una utopia: l'escola nova unificada.

Les bases damunt les quals ha de bastir-se l'edifici formidable de l'escola nova unificada, l'únic factor d'una transcendència tan enorme que sense ell no podrà existir la futura societat per la qual lluitem, no podien cavars uns mesos enrera, perquè el règim de castes i privilegis a què, malgrat l'adveniment de la República i bona voluntat dels governants estava sotmesa la nostra terra, ho impedia. Era necessària una terra que no fos bellugadissa; precisava l'adveniment d'un nou estat de coses. I aquesta roca damunt la qual s'hi estabilitza un edifici formidable, i aquest estat de coses que arrenca de socarrer els privilegis i els regusts del passat, talment com una cosa de meravella, s'han presentat.

Però de quina manera s'han presentat! Si no fos per les víctimes i el trasbals econòmic, que de moment estem passant, gairebé podríem agrair als feixistes mal nascuts la sublevació actual. La neutralitat irracional dels facciosos que tingué cura de l'organització de la guerra civil i de les matances horribilants a què ens tenen acostumats, no podia imaginar-se les conseqüències desastroses que per a ells representava el fracàs de les seves operacions bèl·liques.

Tot el que perjudica espiritual o material als sublevats és benefici per a la classe que treballava i vivia malament, per a l'obrer que produïa i es troava mancat del més indispensable.

Gràcies als seus intents de destrucció ha estat possible fer desaparèixer la clau, el ressort amb el qual conservar i millorar les conquestes obtingudes com per ençant, tot el que ens lligava a la tradició, i, sobretot, ens han donat des del 19 de juliol passat: l'escola nova unificada, l'escola de l'igualtat, les característiques i missió de la qual tractarem en edicions successives.

Als antics subscriptors i anunciants dels dos diaris locals desapareguts

Els recordem que tenen el deure moral de contribuir al sosteniment de LLIBERTAT, tota vegada que el nostre diari, òrgan del Comitè Anti-feixista de Tarragona, ve a ésser, convenientment reformat, el substitut dels diaris locals desapareguts amb motiu de la sublevació feixista.

Es convenient que tots els nostres lectors procurin assabentar, de l'exposat anteriorment, a les seves amistats o coneixences.

Meditacions lliures

LA MES ABOMINABLE APOSTASIA

El fet que una gran part dels que tant capaç d'ajudar a l'obra escomesa, en avui lluiten al costat de les turbes feixistes invoqui sovint el nom de Déu i asseguri que lluiten en defensa de la religió catòlica —dit sia sense cap intenció de ferir la susceptibilitat dels seus confreres mahometans— autoritza a qualsevol que mediti sobre aquest punt, a fer aquestes consideracions precises:

Aquell que invoca el nom de Déu en el curs d'una empresa terrenal, ho fa perquè en dedicar-li aquella empresa o posar-la sota el seu patrocini, la creu digna de tan enlairada mitjançeria.

I també perquè considera a la divinitat

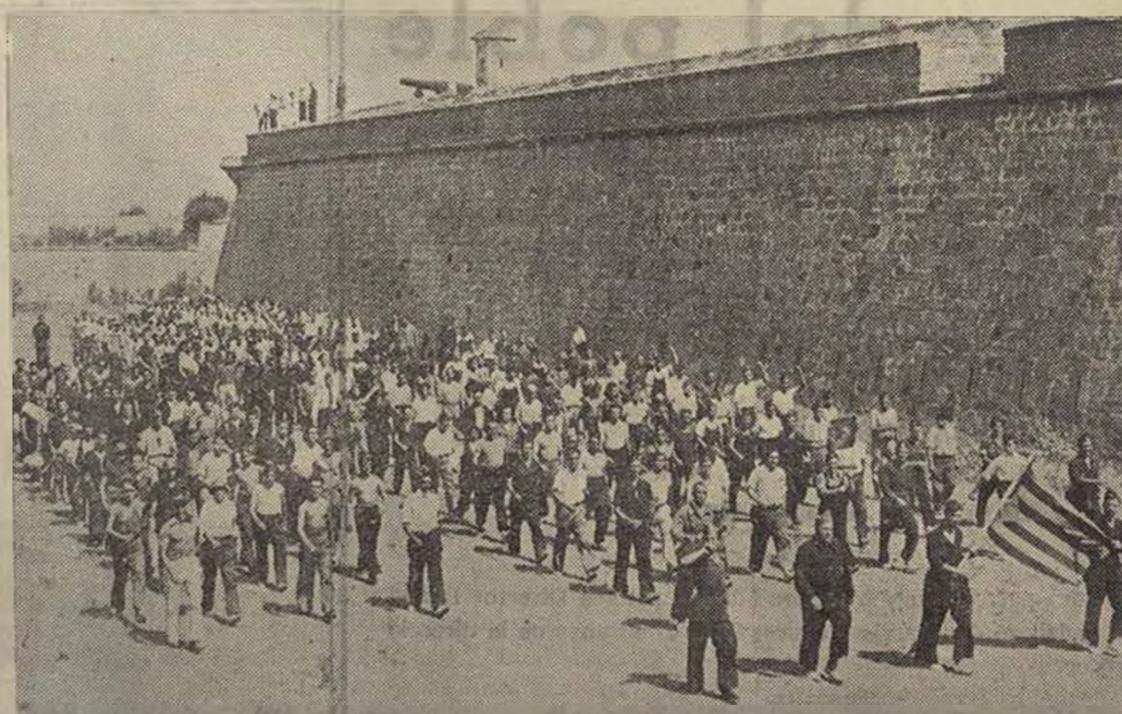
ligió el precepte de la "guerra santa". Es a dir: la lluita dels mahometans contra els seus contraris en creences, o racialment distanciats.

En canvi aquesta mateixa església creu possible que el seu suprem apòstol incorri en una aberració moral tan infinitament pitjor que la de la "guerra santa", com és la guerra abominable entre germans de raça, nascuts en el si d'una mateixa tradició religiosa.

En altres paraules: els lluitadors que es diuen catòlics defensors de la religió, atribueixen al seu Déu, aquell mateix crim, exactament, que no perdonen als —segons ells— bárbar i infidels seguidors de Mahoma.

Això, més que una incongruència abominable, constitueix una apostasia digna, solament de l'imaginació tenebrosa dels àngels rebels.

LUDOVICUS

Tot just iniciada la idea de construir una columna que portarà el nom del President de Catalunya, han acudit centenars de voluntaris a inscriure's. També passà igual amb la que es formà amb el nom del primer President, Francesc Macià. Aquesta sortirà tot seguit. La columna "Lluís Companys" molts dels components de la qual no coneixen ni tan sols el maneig del fusell, està rebent les darreres instruccions al castell de Montjuïc. En les fotos que reproduim, es veu una part de la columna practicant exercicis i el cap d'aquesta donant indicacions als instructors.

(Foto de "La Humanitat")

El gran front de lluita

Fa temps que, parlant amb amics d'aquest tema que ens és tan car a tots els catalans, la llibertat de Catalunya, jo em dolia de la manca en la política catalana d'una altra dreta intelligent. La Lliga —aplegall de reaccionaris al camp de burgesos a la ciutat—, com si la mort de Prat de la Riba li hagués marcat una ruta de devallada, semblava talment estigués totalment desorientada. L'Assemblea de Parlamentaris de l'any 1917, amb aquell moviment esplèndit de revolta, en el que juntes, les esquerres i les organitzacions sindicals es proposaven crear una Espanya democràtica i liberal, traicionada per Camòdol; el moviment en pro de l'autonomia més tard, malmès també per la retirada absurdament totalitari de la dreta catalana; el moviment esplendorós precursor del 14 d'abril i tota la breu història d'aquesta República i de la Catalunya autònoma, són arguments prou clars que diuen d'una manera indubitable, la manca que ha tingut la nostra pàtria d'una dreta intelligent, liberal i comprensiva que facilités el joc normal de la governació del país.

A darrera hora, la posició de les dretes, convertint-se en satèlits de la reacció espanyola que troba el seu màxim exponent en aquesta tropa absurdament criminal de generals facciosos, de bisbes que converteixen el seu pretès apostolat en arma contra el poble, de feixistes que soninien encara en una regressió a la edat mitjana, la posició de les dretes es converteix en suïcida.

Europa —la vella Europa tan gelosa de la seva civilització— passa uns moments de transformació que esdevindrà històrica. Hi ha, en tot el món, una força jove i audaç, creadora d'un nou ère social, que cerca desesperadament

Alfred Gilabert i Punsoda

un equilibri muntat sobre una base de justícia que fins avui sols havien somiat uns quants idealistes, i davant d'aquesta forja que ha de transformar totes les velles concepcions, que ha de crear una nova civilització, que és com una riuada immensa que es pot canalitzar, però no estancar, les dretes nostres, adopten l'actitud més absurdament totalitaria de totes: no volen sacrificar una mica la seva posició privilegiada, i, s'exposen, a perdre-ho tot.

Catalunya viu les hores més desicives de la seva història recobrada. Com en el 14 d'abril, s'estructura un nou ordre en la vida del nostre poble, i com en el 14 d'abril, són les esquerres i les organitzacions obreres les que tenen que fer-ho tot. Hi ha un anhel de justícia, d'ordenació econòmica més justa i equitativa, de donar-li al nostre poble un sentit totalitari que no podia tenir en les hores passades. Com en el 14 d'abril, una nova aubada ens omplea d'esperances, però aquesta aubada està engrigida per la sang generosa dels companys que es baten en les terres d'Aragó, de Mallorca i d'Espanya tota, per aquesta causa que les dretes no varen saber comprendre a temps.

Homes de responsabilitat, homes que comprenen el sentit a que camina la vella civilització occidental, cal que tots formin un front; la nova estructuració de Catalunya se la serveix de totes les maneres, amb el fusell al front de guerra, al taller, a l'oficina, al camp, a tot arreu, però lluitant noblement, amb l'ànima amarada per totes les idees santes de millorament humà.

Alfred Gilabert i Punsoda

Teatre SALÓ MODERN TARRAGONA

Dimecres dia 2 de setembre del 1936. :: A les sis de la tarda.

GRAN VETLLADA ARTÍSTICA

organitzada per la secció Artística de l'Associació d'Alumnes i Ex-Alumnes de l'Escola del Treball de Tarragona, a profit dels Hospitals de Sang i batalló expedicionari

PROGRAMA

1.er Es posarà en escena la joguina còmica d'A. Barbosa

Jugar a casats

per la Srta. Telesforo i el Sr. Perelló

2.º Sota la direcció d'En Joan Pons, es representarà el formós drama en 3 actes original d'Ignasi Iglesias

El cor del poble

amb el següent REPARTIMENT:

Madrona, Srta. Telesforo; Pasarell, Sr. Pons; Fidel, Sr. Llambriach Bòria, Sr. Saigó; D. Albert, Sr. Miró; Xic, Sr. Arts.

Perruqueria: Llort

3.er L'Esbart Dansaire del Foment de la Sardana "L'Harmonia" executarà els següents ballets:

LA BALANGUERA . . . Gurp
BALL PLA Pobleta
BALL DEL RAM I DEL VANO

També hi pendrà part el Xor "L'Àncora" dirigit pel seu Director Daniel Mestre, que compleix el dia mateix d'aquest festival 43 anys de la direcció de l'esmentat Xor

Els entreactes seran amenitzats per l'Orquestrina local "Hollywood Jazz", degudament autoritzada per la Societat de Professors Músics de Tarragona.

Preus: Sestant de pati, 1'25 pts. Primer pis, 1. Circular, 0'75. General, 0'50. — Notes de costum.

Notes informatives

Avis als subscriptors de ciutat i corresponsals administratius de les comarques

El crescut nombre de subscriptors, que a últimes hores del passat dilluns arribà a l'Administració, ens impedí efectuar el normal repartiment de l'edició. D'avui en endavant les coses rutllaran, sinó d'una manera perfecta amb el màxim de perfecció que ens permetin les nostres possibilitats.

A la nostra Redacció tenim uns números de l'edició d'ahir que els entregarem a tots aquells subscriptors que no el reberen.

Altrament, agrairem se'n comuniqui deficiències d'administració amb la completa seguretat que seran resoltres immediatament.

Ultramarins i Perfumeria

Josep Cabré Pagés

Especialitat en pastes per a sopas i licors

Comte de Rius, 21.—Telèfon, 1721
TARRAGONA

AJUNTAMENT

La Comissió de Gobern d'aquest Ajuntament, en sessió celebrada el dia d'avui a pres els següents acords:

1. — Aprovar l'acta de la sessió anterior.
2. — Departament d'Hisenda. — 1. Incautar-se de la Cambra frigorífica instal·lada al Mercat Central. — 2. Concedir l'augment del 15 per cent als empleats d'aquest Municipi sobre el sou que perceben.
3. — Departament de Governació. — 1. Aprovar comptes.
4. — Departament de Mercats. — 1. Aprovar comptes. — 2. Concedir el lloc núm. 13 de verdures del Mercat del Fòrum al senyor Emili Moix Cabestany.
5. — Departament de Foment. — 1. Autoritzar a la senyora Maria Rebull Cabré per reformar la façana del seu establiment del carrer de Blasco Ibáñez, núm. 9.
6. — Departament d'Aigües. — 1. Concedir l'augment de tres quarts de ploma d'aigua a la casa núm. 10 del carrer del General Moragas, propietat del senyor Josep Roca Fortuny. — 2. Idem d'una ploma a la casa núm. 8 i 12 del carrer de Blasco Ibáñez propietat del senyor Joaquim M. Tintoré Punyed. — 3. Idem idem un quart de ploma a la casa número 13 del carrer de Lluria, propietat de la senyora Josefina Mateus Sánchez Contador.

El que és fa públic per a coneixement

general en compliment de l'article 130 de la Llei municipal catalana.

Tarragona, 31 d'agost del 1936. — El Secretari accidental, G. Molendrez. — Rubricat. — Vist i plau, l'Alcalde accidental, D. Valle. — Rubricat.

El Comitè d'Investigació i Vigilància, està en servei permanent, per tal de rebre totes les denúncies que's presentin, al mateix temps que recorda a tots els milicians el deure que tenen de no complimentar cap ordre que no sigui manada per aquest Comitè.

Suicidi

Ahir a la tarda hi hagué un moment d'alarma al carrer d'Apodaca. Un home de mitjana edat en llenç del terrat de la casa núm. 34 del carrer d'Apodaca a la vora del carrer morint a l'acte.

El mort resulta ésser Dionisi Gascón Capilla.

El Comitè Anti-fascista de Roda de Barà, traslladà ahir a la nostra ciutat al veï d'aquella població Josep Martí Navarro, considerat com element facció.

Han arribat, procedents de Lleida, 34 estudiants de capellà, que havien estat detinguts. Han ingressat al Rio Segre.

Farmàcia Martínez

Medicaments purs, específics
sèrums i vacunes

Cos del Bou, 2
TARRAGONA

Nomenament de Fiscal del Tribunal Popular

Ha estat nomenat Fiscal del Tribunal popular de les comarques tarragonines l'advocat senyor Josep M. Valbuena.

Ahir al matí prengué possessió del càrrec i al migdia acompanyat dels senyors Nogués i Terrer visita al Comissari de la Generalitat senyor Mestres.

Milicians al front

Ahir al matí marxaren cap al front d'Aragó un grup de milicians de la C. N. T.

Bon viatge i que l'encert els陪伴nyi.

El Delegat d'Ordre Públic a Tarragona

Es troba a Tarragona l'Inspector de Policia de la frontera i Delegat d'Ordre Públic de les comarques senyor Detrell, el qual romandrà breus dies a la nostra ciutat.

Ha estat a Tarragona, després de recórrer tot el front d'Aragó, el General de la quarta Divisió Orgànica, Aranguen acompanyat dels seus ajudants de camp. S'han hostatjat a casa el senyor Martínez Penyalver, on han rebut la visita del Comissari de la Generalitat.

Espectacles

Cinema Teatre Tarragona

Avui tarda i nit:

Còmica; "Amor en venta", per Jorna Granford i Clark Gable; "La secuestra", film de gangsters per Lew Ayres.

Mentre els homes són al Front o al camp amb Parada, les dones els rellevan en la tasca del control de carreteres
(Foto de "La Humanitat")

Secció de xòfers

TAXIS COLLECTIUS U. G. T.

Havent-se establert la collectivització dels taxis en aquesta ciutat, s'avisa a tot el públic en general, que les comandes per a tots els serveis, únicament es podran dirigir a Rafael Casanovas, 18, telèfon 1065, i a tots els taxis.

Les parades públiques de taxi queden tal i com sempre han estat costum.

Amb la collectivització, aquest important servei públic queda millorat notablement.

Donatius rebuts per a l'Hospital de Sang del Front Popular i batalló expedicionari

S. A. de "Abonos Medem"	500'
Santiago Gramunt	5.000'
Jesús Fernández Metias	7'
Josep Lato:re	15'
Vicenç Giner	25'
Jaume Espanyol	50'
S. de Professions i oficis vàris que pertanyen a U. G. T.	571'50
Josep Munté	100'
Mariano Clanchet	25'
Família Centellas	3.000'
Bonaventura Alfonso Pedrol	25'
Comissió de festes del carrer de Gravina	16'10
Maria Miró	10'
Operaris de la casa A. Ribé, tercera entrega	227'95
Rafael Pi	25'
Casa de bany de la platja del Miracle	233'95
Empresa del Saló Modern (Josep Gurgui) recaptades del benefici celebrat el 27 de l'actual	337'
Joan Cardona	25'
Ramon Perelló Scler	10'
Tomàs Bacora	25'
Josep Estelié	25'
Un antifeixista de Palma d'Ebre	150'
Policarp Pérez	5'
Josep Mateu	8'
Manuel Marco	6'
Triplaciació de la barca Jaume Budesa	5'
Comitè Antifeixista de Rourell	150'
Personal de la F. de Manuel Albiach	150'95
C. Martinez Sebastià	25'
Comitè Antifeixista de Peratort Treballador, del Monestir de Poblet	734'
Teodosia Artero	190'85
	17'

Marítimes

Continua la calma en el nostre port. Ahir arribà directe de Liverpool en llast el vaixell anglès "Pinto", carregant durant tot el dia lots de fruits secs, vi i oli que teníen preparats a la destinació d'Anglaterra.

Aquesta fou ahir la única activitat del port.

Vaixells entrats

Vapor anglès "Pinto", de 536 tonelades, arribat de Liverpool amb llast, consignat a la casa Mac Andrews & Co.

Vaixells despatxats

Vapor "Pinto", cap a València amb càrrega general.

En Port

Vapors "Rio Segre", "Cabo Cullera".

Atraus demanats

Vapor "Procida".

Casa GUELL

Teixits :: Novetats

Especialitat en abrics i vestits per a home.

Major, 15 : 17

TARRAGONA

Dels fronts de combat

Ha estat clos definitivament el cercle d'Osca LA LLUITA AL FRONT DE MALLORCA

El vol d'uns avions enemics ha estat l'únic senyal de guerra. Segueixen passant-se als nostres rengles gran quantitat de soldats i paisans.

IMPRESIONS

EL PUNY ENLAIRE

Per places i carrers, per camins i per contrades la gent saluda amb el puny enlaire. Als primers dies de la revolució, francament, hem de confessar, hi havia molts ciutadans que allò del puny enlaire els hi venia un xic gras, màxim quan passaven prop dels braus lluitadors de la F. A. I. en quines mans encara fumejaven les pistoles i els fusells. Avui ha desaparegut totalment aquell recel i el puny enlaire omplena la vida quotidiana de tot el poble treballador que lluita a la fàbrica, al camp, a la mar, i al front de guerra.

El puny enlaire significa tants esforços i tants sacrificis per part de les masses liberals i proletàries, que vau la pena que ara dediquem quatre ratlles al mateix, per tal de contribuir a llur significació arreu del món. Significació per cert aconseguida a Espanya amb l'aixafament del moviment facciós de juliol passat.

L'octubre roig que visqueren especialment els camarades miners asturiens, portà a les nostres terres un estol d'ofensives que arribaren a les llurs catalanes saludant d'aquella faisó. El puny débil d'aquests infants que la bèstia feument a llurs pares, avui ha esdevingut xista els hi havia arrabassat criminalment fort, que ha trencat les cadenes de ferro que adogallaven el proletariat espanyol.

El puny enlaire es justícia popular. Es alliberació dels esperits rebels davant de la ignominia representada pel capitalisme blanc dels feixistes i del capitalisme negre del clergat degenerat.

El dia 20 de juliol proppassat, quan a

Barcelona el poble castigava amb les armes a la mà la tentativa feixista militar, recordo que a la cruïlla dels carrers de Balmes i Diputació hi vaig veure un company estés a terra. No es movia.

Prop seu la sang formava petits bassals.

En un d'aquests bassals hi havia una pistola. No obstant el paquet que des dels terrats se'n feia varem atarsanos juntament amb uns companys al lloc on romania el caigut. Varem allargar la mà. Estava encara calent; vivia encara. El xiuleig d'unes descàrregues ens

fué retrocegar i ens obligà a posar-nos dins una porteria. Instants més tard una ambulància passava per davant nostre i s'aturava. El xiuleig seguia. Abandonarem el nostre refugi i ajudarem a posar dins de l'ambulància el cos agotitant d'aquell company. Quan estava ja alliat damunt la camilla, amb gran sorpresa veiérem com obría els ulls i amb gran esforç aixecava el braç dret uns segons, tot mig pronunciant aquestes paraules: "Ensenyeu al meu menut aixecar el puny amb coratge i dignitat!"

Recordem tots, treballadors, en aquestes hores de lluita i de responsabilitat que el puny enlaire vol dir acció i que cal justificar per part de tot aquell que empra aquesta salutació un sentit màxim de responsabilitat revolucionària, doncs altrament el puny enlaire lluny d'ésser signe de combat seria quelcom mancat de vida i per tant inútil a la lluita empresa en contra dels assassins de les llibertats del poble.

Crit

Crònica de guerra

tramesa directament pels nostres enviats especials Lluís Mas i Salvador Maset

Continuant la seva rectificació del front, en preparació d'una acció decisiva damunt d'un punt d'importància dels feixistes, les forces que comanda el Tinent Ferré han ocupat el poble de Vilanova del Rio, amb gran alegria d'aquell veïnat, al Sud de la línia de Muniesa.

Solament un riu separa aquesta posició conquistada de les línies de l'enemic damunt del qual esperen caure com uns lleons els homes que comanda Ferré i Caralt.

Nous fugitius de Terol arribats a les línies de Muniesa expliquen la crítica situació d'aquella població creient que podrà resistir els insurrectes l'embat de les tropes alliberadores que estan a punt d'entrar a Terol, on tants de crims han de venjar.

Hem estat a Letux per assabentar-nos com els Milicians tarragonins portaven a cap la gesta de baixar els canons feixistes de la muntanya del Lobo enmig de les dificultats d'aquell terreny i sense tenir en compte la fatiga i l'esforç a realitzar. Ja hem vist els carros damunt d'un camí amb el propòsit de baixar-los per tal de dur-los a Barcelona.

A Letux hem pogut saludar els camarades que formen el Comitè de Control de les Milicies tarragonines que estan estacionades en aquell poble. Els camarades Tomàs, Martí, Juncosa, Fort i Taragoz que formen aquest Comitè amb representació de llurs respectius grups ens han parlat amb gran elogi de l'esperit i disciplina dels nostres Milicians i de llur entusiasme per a la unificació de les Milicies sota el comandament del cambrilenc Tomàs.

També ens han fet constar que estaven satisfets de la manera com se's proveix de queviures i de les atencions que es té per als Milicians tarragonins.

per part de la ciutat de Tarragona. Els Milicians també ens han manifestat que no els manca res i que esperen moments oportuns per a lluitar i aixatar el feixisme.

Per absència del Comissari de Guerra s'ha encarregat de la Comissaria el Capità Pons.

Les bateries anti-aèries de Madrid han fet fugir uns avions facciosos que aquella matinada pretenien bombardejar Madrid

Madrid, 1. — Aquesta matinada, a les quatre, han iniciat novament un vol sobre Madrid els avions facciosos. Els serveis de prevenció i de seguretat furiosament admirablement i els aparells han guerit de retornar a llurs bases sense haver assolit cap dels seus objectius.

Les sirenes avisaren immediatament al veïnat la presència dels aparells, i els canons antiaeris els feren fugir a la mitja hora de donada la senyal d'alarma.

La normalitat quedà completament restablerta.

Unes esquadretes d'avions lleials varen fer fugir l'enemic al front d'Extremadura. Un nucli de cavalleria mora fou totalment destruït per les nostres bombes

Madrid, 1. — Ahir al matí, al front d'Extremadura, es portà a terme per les nostres forces un bon moviment que obligà l'enemic a fugir davant l'escomesa de les nostres milícies.

Aparegueren dos esquadretes d'avions de bombardigues lleials, protegides per cinc de caça. Els nostres avions llançaren sobre l'avantguarda i la reaguarda de l'enemic i els punts estratègics que encara estan al seu poder, unes cent bombes per esquadreta. Quan els avions de bombardigues finiren llur tasca, els de caça descendiren ràpidament i a menys de cent metres de terra obriren foc de metralladora contra els rebels, els quals fugiren. Un nucli de cavalleria mora, compost almenys per seixanta genets, fou destruït per les nostres bombes d'aviació.

Quan un tren blindat retornava a la seva base, observà que per una carretera avançaven dos grups amb una bandera bicolor, que portaven de Navalmar de la Mata. El tren parà i en descendiren trenta homes que ametrallaren els facciosos i els derrotaren completament. El lerrouxista Salazar Alonso, provocador de la revolució d'octubre, ha ingressat a la presó

Madrid, 1. — El president del Tribunal Suprem i president del Tribunal de Dret que actua a la presó, ha donat la notícia als informadors que havia estat detingut l'exminestre senyor Rafael Salazar Alonso.

La detenció la va dur a cap el grup de la F. A. I. anomenat "Els Llibertats". Aquest grup preguntà al detingut: — Sou vós Rafael Salazar Alonso?

— Si — contestà.

— Doncs quedeu detingut.

— Qui sou vosaltres?

La F. A. I.

— Em lliuro solament a la F. A. I.

El grup de la F. A. I. que tan interessant servei ha realitzat, ha posat l'exminestre radical a la disposició de les autoritats perquè aquestes jugin la seva conducta.

El president del Tribunal Suprem va tenir frases d'elogi per a la F. A. I. pel servei realitzat i la forma de dur-lo a terme, i va dir que el senyor Salazar Alonso en ingressar a la presó manifestà:

— Senyor director: vull manifestar la meva gratitud a aquests anarquistes pel tracte que d'ells he rebut.

la darrera consigna: Cal que en venir l'hivern la guerra hagi estat acabada i els seixistes vencuts. Els qui, a ciutat es resisteixen a entregar el fusell són enemics del poble.

En un colegio religioso

Armas, retratos y libros carlistas

Al estallaz el moviment nacional revolucionari, desatado en Espanya per la sublevació militar fascista reaccionaria de 19 de julio de 1936, el poble armado, defensor de la República i de les llibertats patrias, se lanzó, en su primer impuls, a desalojar les guardies del oscurantisme, conventos, iglesias, col·legis religiosos, etc., incautàndose de esos locals.

En cada població constituyóse un Comitè Central, titulado Frente Popular, integrado por representants de los diversos partits polítics, societaris i obrers adictos al régime legal de la Nació, encargado de dirigir i encauzar el moviment revolucionari.

El Frente Popular de Tarragona, al unisono de los elements de izquierda del Ayuntamiento de esta ciutat i con el asentiment de las autoridades de la República i de la Generalitat de Catalunya, procedió rápidament i con gran acierto a organizar los diferents serveis, creando, para cada uno, las adequades Comisiones tècniques.

En orden al problema escolar y al futur de la enseñanza pública, el Frente Popular de Tarragona instituyó un Comitè, titulado "Comitè de defensa de edificios y obras culturals incautadas", encargado especialment de revisar las existencias de los edificios incautados de caràcter religioso-docente, y proceder a su descripción y al inventari de su material pedagògic.

Para la integració de ese Comitè de defensa, el Frente Popular de Tarragona pidió un representant a cada uno de los partits polítics, societaris i obrers de esta ciutat, adheridos al mismu desde su origen. Con esos representants constituyóse dicho Comitè, presidido per el concejal y dignissim Presidente de la Comisió de Cultura del Ayuntamiento de Tarragona, ciudadano Estanislao Salvadó.

Dividido el trabajo en dicho Comitè de defensa, acordóse, entre otros extremos, que, per las respectivas entitats representadas en el repetit Comitè, se procediese particularment a describir e inventariar el local ocupado, per incautació, por cada entidad.

En cumplimiento de lo expresado, el Centro de Unió Republicana de Catalunya en Tarragona (Rambla del 14 de Abril, 75) tuvo a bien designarme a mi per formar parte de dicho Comitè de defensa y per realizar el trabajo indicado en el local, convento-colegio, de los llamados "Hermanos Carmelitas de la Enseñanza" (calle de Augusto, 23) que fué incautado per la citada entitat de Unió Republicana.

Nuestra labor

En un mar confuso de cachivaches y paperes dispersos y revueltos, en medio del polvo y de la suciedad, y sudando la gota gorda en estos días del caloroso finido Agosto, nos hemos pasado horas y horas seleccionando objectos y documents per salvar lo utilizable y destruir lo inservible de quanto contenía, en el momento de la incautació, el expre-

sado convento-colegio de la calle de Augusto.

En ese paciènt i penoso trabajo nos han ayudado voluntarios auxiliars. Merecen, per lo menos, que, desde aquí, haga mención de los jóvenes maestros Juan Montalá, Josep M. Malafré y Juan Roig, para agradarlos el eficaz apoyo que me han prestado.

Hecha la selecció de cuanto encontremos, y clasificado todo en orden a su objecto, convenientemente separado, rotulado y salvaguardado, hemos podido redactar cómodamente, després de esa clasificación, el respectivo inventari que, con los planos del edifici, descripción de sus dependencies caràcter y situació económica de la Comunitat, importància y organització pedagògica del Colegio, etc., hemos entregado en forma de Memoria o informe, a nuestro Presidente del Comitè de defensa.

Enseñanzas

La lectura de documents y la visió de objectos hallados en ese convento-colegio, nos ha permítido reconstruir la història y la fisionomia de lo qué era esa Institució, residència de los Hermanos Carmelitas de la Enseñanza en Tarragona.

Sin ser de los más pujants, sino todo lo contrari, y de situació modesta, comparació con otros Institutos religiosos residents en Tarragona, los Hermanos Carmelitas de la Enseñanza llevaban una vida regalada, libre de privacions, pues los ingresos de sus rentas y de las mensualidades que pagaban sus alumns, cubrían con creces todas sus necessitats.

¡Cuantas mentiras e hipocresías han sido puestas en descubierto, al entrar a torrentes la luz de la revolució en esos antros del oscurantisme!

Bajo la capa de su disimulada humildad, de su aparente pobreza y de su mentiroso amor al desvalido, ocultaban sus riquezas. Bajo el pomposo manto de su religió y de su insincero acatamiento al Poder legal constituido, desplegaban activitats polítics contra las institucions del Estado. He ahí dos caràcteres que son un denominador comú a totes las congregacions y agrupacions religiosas, de tipo catòlico, que existian en Espanya.

La revolució lo ha puesto todo en evidencia y de una manera bien palpable.

Nuestros hallazgos

Una muestra de lo indicado son los objectos encontrados per nosotrs en el edifici que ocupaban en Tarragona los llamados Hermanos Carmelitas de la Enseñanza. Véanse a continuació:

Cuatro fusiles Remington y un revólver, con buena cantidad de municions.

Una colecció de libros carlistas, casi todos ellos con dedicatoria manuscrita del autor per el Director del Colegio.

Gran número de grabados y postales per los retrats de los pretendents al trono d'Espanya, Carlos VII y Don Jaime de Borbón.

Cartas i Circulares de sentido polític unas, y de pretendidas organizaçions, otras, (Asociació de Padres de Família, Federació de Amics de la Enseñanza, FAE, etc.) encamiradas a contrarrestar y burlar las tendencias progresivas y anticlericals de nuestra República democrática.

Pero, lo más vituperable de las actividades polítics de tales "Hermanos", es que, de, esas actividades hacían partícipes a sus propios alumnos, incluso a los más pequeños. El siguiente detaile lo demuestra.

Cada año, los niños de ese Colegio felicitaban a su Director en el dia de su Santo. Entre esas felicitaciones, en el despacho del ex-Director del Colegio, don Cosme Ocerín, hemos encontrado dos postales con el retrato del aspirante a Rey d'Espanya, don Jaime de Borbón. Las dos postales llevan, como firma, escrito lo siguiente: "La Sección de párvulos" del Colegio.

Esas postales constituyen una pieza accusatoria de extraordinaria importància.

¡Qué impudor y qué cirismo! rasgar la inocència de aquells nens, contamíndoles con creences partidistas tan ajenas a la obligada neutralitat pedagògica!

Per lo demés, en la vida interna del Colegio no debia de ser ningún secreto la admiració que el "Hermano" Ocerín sentia per las coses del carlismo, pues ese Hermanc-Director del Colegio tenia en su despacho, colgado de la pared, en sitiu bien visible, un magnífico quadro con el retrato de Don Jaime.

Cruces, medallas, estampas, rosarios, todo junto con revólvers, fusiles, postales y libros carlistas...

Lo que decia nuestro gran Guimerá: "el puñal y la cruz, todo una pieza".

Pedro Loperena

politica, unitat econòmica, ja que sense una relació estreta d'aquests factors és impossible crear una germanor entre tots els pobles.

"La Humanitat" comenta:

Som —repetim-ho— a l' hora àlgida, més exigent que mai de disciplina de serenitat i de cautela. Cal fer atenció a l'espionatge, que va convertir-se en unaarma perillósima que els faciosos tenen muntada a la reraguarda. Una abscluta discreció ens obliga a prescindir de detalls en aquest sentit, però cal fer-hi una extremada atenció."

Compte ciutadans, cal obrar amb cautela i ésser reservats, l'enemic busca per tots els mitjans, saber quines són les nostres intencions. Cal que tothom que tingui responsabilitat sàpig obrar d'acord amb les circumstàncies.

"La Publicitat" d'ahir diu:

"El marxisme és l'excusa; els països d'imperialisme autoritari volen fer creure que ajuden a destruir el marxisme; el que fan, però, és comprar uns drets, unes posicions en un territori mediterrani. Els generals saben què volen els i també ho sabem nosaltres, però saben què volen els seus comanditaries?"

Els privilegis perduts al 14 d'abril del 1931, la pèrdua de la seva influència damunt l'esfera política del país, ha motivat l'agressió brutal, criminal, a les llibertats. No podrà però, vèncer un poble que cansat de suportar-los ha decidit, en un gest magnífic i heroic, canviar el curs de l'Història.

MANUEL PEDROL
Olis purs d'oliva

TARRAGONA

Sugrañes, Impressor.—Tarragona

Espigolant

"Solidaridad Obrera", organ de la C.N.T. diu:

"La doliente Espanya en un país de hambruios y de analfabetos. El presupuesto del «Estado» nunca ha dedicado la atenció especialísima que merecen las tareas educadoras. En estos últimos años se ha stendido algo mas que en èpocas pretèritas. Pero es indispensable que nos situemos en una senda de mayores vuelos.

Los culpables de este flagelo social son los curas y sus adláteres. La religió no hubiera podido distriutar de la exclusiva de la enseñanza, si hubiesse tenido enfrer a un Estado que verdaderamente se hubiese preocupado de enseñar como se debe y sin omitir a un solo ciudadano."

El problema de l'ensenyançament ocupa avui un primer pla, d'ell dependrà en

gran part que la futura vida social del país donqui un contingent nombrós d'hommes intel·ligents i que puguin prestar un gran servei a la causa. al, doncs, posar tots els esforços per tal de que els treballs donqui aviat el fruit que necessita el país.

"La Batalla" organ del P. O. U. M. as-senyala:

"Nin fué largamente ovacionado, per un inmenso públic puesto en pie, al decir que Catalunya y Valencia, estrechamente unides, constituian la vanguardia de la revolución proletaria, y que la classe obrera realizaria en la Península Ibérica una unitat que la burgesia havia sido incapaz de realizar."

La llibertat de tots els pobles d'Ibèria farà possible la seva unitat: unitat

Es treballa intensament. Heus ací, en un dels tallers, tres-cents motors d'aviació completament acabats, a punt d'ésser posats en servei
(Foto de "La Humanitat").